

Protokoll vid styrelsemöte 2021-03-24 via skype/telefon.

A. ADMINISTRATIVT

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av ordförande Anna Olofsson som hälsade alla välkomna.

***Beslut:** Mötet var behörigt utlyst och styrelsen konstaterades vara beslutför (se deltagarförteckning).*

2. Förslag till dagordning

Förslag till dagordning har skickats ut i samband med kallelsen.

***Beslut:** Dagordningen fastställdes.*

3. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Taina Kuhna.

***Beslut:** Mötet valde Taina Kuhna till justeringsperson.*

4. Protokoll mm

Ordförande frågade styrelsen om några oklarheter som inte kommer upp på dagens dagordning förelåg utifrån på de justerade protokollen. Inga oklarheter förelåg.

- Styrelse:
 - [201015](#): Justerat.
- Verksamhetsutskottet (VU):
 - 210225: på gång
 - [201208](#): Justerat och klart, på hemsida
 - [200917](#): Justerat och klart, på hemsida
- Samförvaltning Fiske:
 - 210304: på gång
 - [201105](#): Justerat och klart, på hemsida

***Beslut:** Justerade protokoll kan läggas till handlingarna.*

5. Ekonomi

Friederike går igenom preliminärt bokslut och uppdaterad budget för 2021 med prognos. Förslag till budget 2022 presenteras under punkt 6.

- Preliminärt bokslut 2020. Det kom in en del extra medel under 2020 samtidigt blev det en del mindre kostnader pga pandemin. Intäkter (2 216 192 kr) och utgifter (1 838 576 kr) ger resultat 377 116 kr. Fritt eget kapital inkl resultat och uppbokat blir 1 051 369 kr.
 - 130 127 kr redan överfört från 2019 till 2021.
 - Uppbokat via avtal plus planerat 2020 – 2021 512 638 kr. Kvar är 408 604 kr. Förslaget är att föra över 210 000 kr till 2021 och 198 604 kr till 2022.
 - Friederike visar årets resultat över tid samt intäkter och kostnader från 1996. Dessutom visas fördelning mellan intäkter och utgifter för 2020. Det regelbundna basprogrammet täcks precis av medlemsavgifter.
- Reviderad budget och lägesrapport 2021 med prognos presenteras. De 130 000 kr vi valde skjuta över från 2019 finns med. Plus uppbokat 512 638 kr. Ger en total budget på 2,6 miljoner varav. 210 000 kr fritt som bland annat ska gå till miljögifter i biota och vatten, vattenvårdsplanen, skarvplan.

Beslut: Styrelsen godkänner:

- Bokslut 2020 kan framläggas på stämman, ev mindre ändringar delegeras till VU.
- Styrelsen godkänner den ekonomiska lägesrapporten med prognos.

6. Förbundsstämma 11 maj 2021

- Bokslut nu godkänd
- Hardware, Skype eller annat alternativ Zoom eller Teams
- Under mötet gick handlingarna inför stämman som skickats ut i samband med dagens möte igenom väldigt kort.
 - Det var [verksamhetsberättelsen](#), [arbetsprogram](#) och budgetförslag för 2022. Under 2021 kommer upphandling av Vätternprogram göras och det kommer ha effekt på budgeten för 2022 med en eventuell ökning av miljögiftsprogrammet. Det finns dessutom behov av att revidera förvaltningsplan för fisk och fiske under 2022.
 - Utöver det informerades det om förvarningen, inga förändringar rörande medlemmar och medlemsavgifter, inga inkomna motioner, att valberedning är aktiverat, Per Hallerstig slutar och ny förbundssekreterare behöver utses.
- Övrigt på dagen för årsstämman:
 - Lansering Vätternliv (Calluna)
 - Miljöövervakning/aktuella projekt
 - ”Vattenrådsrelaterat” Q&A
 - Information om/från Leader Vättern
 - Leader Vätterns årsstämma

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- Förbundsstämman genomförs digitalt.
- Ovan redovisade handlingar kan framläggas på stämman, ev mindre ändringar delegeras till VU.

- *Punkt "Motioner" utgår.*
- *Att dagen i övrigt innehåller ett pass lansering Vätternliv, "vattenrådsrelaterat", föredrag, samt information från Leader Vättern.*
- *Att dagen genomförs samma dag som stämma för Leader Vättern*

7. Information från Samförvaltning

- 2 möten sedan sist (5 nov och 4 mars)
- Samförvaltning Fiske del 1 slutrapporterat till Jordbruksverket
- Fortsatt fokusering på process och inkomna förslag. Avstämning av i inkomna förslag på varje möte framöver.
- 2 nya förslag inkomna (enligt framtagna mall) med fokus på harr
- Starta en ny arbetsgrupp som ska fokusera på information

Styrelsen noterar informationen.

8. Leader Vätterns framtid

Leader kommer inte att stöttas genom Havs- och fiskeriprogrammet i nästa programperiod. Detta innebär att varken Leader Vättern eller något särskilt stöd för vätterprojekt med fokus på fisk och fiske kommer att finnas. För att fortsatt kunna arbeta med hållbar utveckling av fiske, friluftsliv, hamnar, besöksnäring m.m. med koppling till Vättern behöver vi hitta en bra samverkansform med Leaderområdena runt sjön som inkluderar finansiering och en gemensam strategi för utveckling av Vättern. Leader jobbar med att ta fram förslag på hur detta kan lösas, ett alternativ involverar Vätternvårdsförbundet.

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Styrelsen är positiva till att Vätternvårdsförbundet kan agera som bas för framtida "Leader Vättern"-utskott om det behovet finns. Behöver samtidigt titta närmare på förutsättningarna för en sådan roll. Kan behövas förtydligas och skickas vidare till VU.*

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

9. Vattenvårdsplan

Revidering av Vattenvårdsplanen står på tur under 2021, med avstämning år 2020. Kansliet påbörjade arbetet 2020, kommer fortsätta hela året. Form och struktur följer miljö kvalitetsmålen, som den aktuella planen. Tidsplan är att planen ska finnas klar för beslut till stämma 2022, remiss till medlemmar december 2021-februari 2022. Total budget för revideringen är 150k (2020 & 2021) och inkluderar extratimmar till kansliet och redovisningsverktyg. Tanken är att planen ska redovisas som rapport men även en digital version som är mer tillgänglig t.ex. [Jönköpings kommuns Hållbarometer](#)

För ett flertal indikatorer behövs hjälp (dvs data) från medlemmar. Exempel är data/underlag om dricksvattenkvalitet/anmärkningar, bräddningar, dagvattennät

(kommuner); skjutfria dagar, utskjuten ammunition/skjutfria dagar (försvaret), efterbehandling förorenade områden (Länsstyrelser, verksamhetsutövare) mm.

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Styrelsen godkänner inslagen riktning och planering för revidering av vattenvårdsplanen.*
- *Kansliet ska fortsätta undersöka möjligheten till en digital redovisning av vattenvårdsplanen.*
- *Medlemmar är kansliet behjälplig med underlag för indikatorer när det behövs.*

10. Miljöövervakningsprogram

- **Miljöövervakningsprogram 2021-2026**

Kansliet har fortsatt revidering av miljöövervakningsprogrammet men inget färdigt förslag finns på plats. Förslag på ingående moment/undersökningar finns och presenteras kort. Programmet är ett samordnat nationellt program, dvs även undersökningar som inte förbundet ansvarar för ingår i programmet och blir mer synliga. Utöver moment som andra redan utför som lyfts in i programmet finns nya moment som ska ingå. Det är Miljögifter vatten (förutom metaller och screeningar) och främmande arter.

Kansliet fortsätter att redigera och där det behövs ta fram momentbeskrivningar. Miljögiftsdelen är beroende på miljögiftsöversynen som görs parallellt. Hela programmet ska på remiss till länen, Vattenmyndigheten, HaV mm.

Färdigt program publiceras som rapport med kommer enligt förslag från VU även redovisas mer tillgänglig digitalt (storymap). Storymap är beställt via Länsstyrelsens GISare (höst 2021) och finansieras med vattenrådsmedel.

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Styrelsen godkänner inslagen riktning och kansliet ska fortsätta med programmet enligt plan/förslag.*
- *Ett komplett program (inkl miljögifter) beslutas hösten 2021*
- *Programmet ska publiceras som rapport och "storymap".*

11. Miljögiftsöversyn

Det är ett utvecklingsprojekt, en kvalitetskontroll av miljögiftsprogram för Stora Sjöar med Naturhistoriska Riksmuseet (NRM) som utförare med en totalbudget på 300Kkr, förbundets del 33Kkr. Klart våren 2021. Det har varit en workshop med nationella myndigheter hösten 2020, en sjö-remissrunda under februari/mars som är avslutad. Planerat att gå ut på nationell remiss i april 2021. När översynen är klar kommer förbundets miljögiftsprogram revideras enligt förslag.

Preliminärt innebär det:

- Tätare frekvens för analyser i **biota** (idag vart 6:e år), röding 2021 (finansiering ok)
- Regelbundna undersökningar i **vatten**: frekvens vart 3:e till 18:e år beroende på påverkan; vissa ämnen på tur 2021, främst saker vi behöver följa upp pga ny teknik eller att det är nya ämnen (finansiering ok).

Det som fortfarande är oklart är om finansieringen ska vara nationell (HaV) och/eller förbundet. Och om analyser i tillflöden och Motala ström, översynen gäller bara Störvättern.

Styrelsen noterar informationen.

12. MÖV-relaterade undersökningar och projekt 2021

Miljögiftsundersökningar 2021

Enligt förslag från NRM, samt uppföljning av ämnen utpekade i Organiska miljöföroreningsrapporten (rapport nr 140). Miljögiftsundersökningar i vatten och biota 2021.

- Röding: senast gjort 2018, 3 lokaler (syd, central, norr), insamling och analys sommar 2021.
- Vatten: uppföljning av hormoner och ämnen med kända utsläpp (operativ övervakning); april & oktober; även Huskvarnaån, Munksjö och Motala ström
- Kostnad: 150-200k; VVF, vattenrådsmedel, ev. HaV

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Projekt ska genomföras och enligt förslag.*

- Läkemedelsrester och organiska miljöföroreningar i ytvatten (utvecklingsprojekt 2019):

Rapport publicerades den 1 februari. Sammanfattning av resultat. VVF: ca 50Kk, HaV/Lst 120Kk.

Friederike har en kort redovisning av resultaten. Viktigt att ha koll på detta, stora dricksvattentäckter och höga naturvärden. Dessa ämnen (framförallt läkemedel) är designade att påverka mycket i kroppen men kan även påverka miljön och organismer när det kommer ut i vattnet. Industrikemikalier, stimulanter, sötningsmedel, PFAS, pesticider, mfl. PFAS och pesticider ej i huvudsak från reningsverk, har i huvudsak andra källor. Lägsta halter i Vättern, följd av Vätern - mindre befolkningsmängd och större sjöar jmf med Mälaren. Behöver dricka Vätternvatten i 8000 år för att få i sig koffein från en kopp kaffe, väldigt låga värden. Hormoner (17-beta-östradiol) behöver följas upp om det verkligen är höga halter. Reningsverk är designade till att bryta ner framför allt näringsämnen, plus lätt nedbrytbara ämnen. Vissa ämnen får högre halter efter de kommer ut från reningsverk, beror på att de aktiveras i reningsverken och byggs ihop och får då högre halter.

Vad händer nu? En åldrande befolkning och kemikaliesamhälle är framtiden, utsläppen kommer inte minska av sig själv. Reningsmetoder finns, uppströmsarbete tex regionen och problemmedvetenhet. Inkom en fråga om varför SLU:s analyser skiljer sig från andra labb typ Eurofins. Friederike förklarar att detta är en "bredbandsanalys" med högre kvantifieringsgränser än om man analyserar enstaka ämnen. SLU är ett forskningslab och används inom statlig verksamhet.

Styrelsen noterar informationen.

13. Publikationer

Fakta:

- [1:2020 Redovisning av lekfishräkning i Vätterns tillflöden](#)

Rapporter

- [138: Glacialrelikter 2019](#)
- [139: Årsskrift 2019](#)
- [140: Förekomst av organiska miljöföroreningar i svenska ytvatten](#)

Kommande

- Läkemedelsrester i fisk
- Mikroplast i sediment
- Makrofyter 2018-2020
- Årsskrift 2020

Övrigt

- [Åtgärdsutredning Munksjön – Tyrens/Jönköpings kommun](#)
- [IVL-Rapport: Dioxiner i fet fisk från Östersjön, Vänern och Vättern](#)
- [IVL-Rapport: Kontrollprogram för fibersediment - bedömning av miljöpåverkan genom fiskundersökningar](#)

Styrelsen noterar informationen.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

14. Vätterndagen 2021

Hur kan vi ha en Corona-säker Vätterndag? Alternativen var:

- Skjuta på det till 2022?
- Digital dag?
- Utedag?

VU föreslår en ”Vätterndag ute” i september 2021. Möjlighet till samarbete med Samförvaltningen finns. Flera stationer är möjliga i fält t.ex. nytt från miljöövervakning/nytt program; resultat från projekt/undersökningar (läkemedel, PFAS, mikroplast, rödinglek?); lakeprojekt; visning av Vätternliv; fältmoment. Vänerns vattenvårdsförbund har positiva erfarenheter från en utedag 2020. Förslag inkommer om Borghamn som lokal. Kansliet får i uppdrag att undersöka möjligheten att ha Vätterndagen i Borghamn.

Beslut: *Styrelsen beslutar att:*

- *Genomföra en Vätterndag ute i september 2021.*
- *Kansliet är ansvarig för programmet, i samarbete med Samförvaltningen.*
- *Kansliet får i uppdrag att undersöka Borghamn som lokal*

15. Hemsidan mm

Styrelsen beslöt att satsa extra på kommunikation och hemsidan under 2020-2021.

- **Vattem.org:** Kansliet har beställt en ”extrawebb” via Länsstyrelsen, dvs extern webbsida men med support genom Länsstyrelsen. Arbetet pågår med att bygga sidan, och sen flytta in/över material. Sidan kommer vara tillgänglighetsanpassad. Anna flaggar för att man kan behöva ta hänsyn till detta i budget osv. Tar både tid och är kostsamt.

- **Nyhetsbrev** ska startas upp men har fått tekniska problem. Kansliet håller på att försöka lösa detta.
- **Kommunikatörshjälp** via Länsstyrelsen i Jönköping: hjälper med att förbättra vår kommunikation t.ex. via social media, nyhetsbrev, texter till hemsidan, dessutom översyn av utställningsmaterial mm.

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- *Kansliet ska fortsätta i den inslagna banan.*

16. Vätternliv

- Calluna har fått Leader-bidrag för att ta fram en informationssida/portal om Vättern, målgrupp är allmänheten plus skolor. Förbundet kommer ta över ansvar för och ägande av sidan efter projektiden (2022). Fråga om Vätternliv kommer vara fristående. Ja, men det kommer finnas koppling mellan sidorna och Vätternvårdsförbundet kommer vara ägare av Vätternliv.
- Arbete med framtagning av sidan pågår, kansliet är bollplank. Sidan lanseras på stämman den 11 maj.
- Fråga om det finns frivilliga som vill vara testpersoner, kontakta Friederike eller Malin. Mattias Larsson anmäler sitt intresse.

Styrelsen noterar informationen.

17. Kontakt med kommun-/regionstyrelser mm.

- Leader Vättern genomför just nu en ”kommuntorné” för att informera om Leader’s framtid. Målgrupp är KSO och berörda representanter. Vätternvårdsförbundet har möjlighet att delta på dessa möten och håller i ett kort pass ”Nytt från Vätternvårdsförbundet”.

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- *Kansliet ska fortsätta med att delta på ”turnén”.*

D. VATTENRÅD

18. Samråd Förvaltningsplan, åtgärdsprogram och MKN

- Vattenmyndigheterna håller just nu samråd:
 - [Förvaltningsplan](#): samlad bedömning av distriktet plus övervakningsprogram
 - [Åtgärdsprogram](#): åtgärder till myndigheter, regioner och kommuner. Behövs för att uppnå MKN och är juridiskt bindande.
 - MKN: Förslag: Krav är god ekologisk och kemisk status. Undantag för kemisk status: PBDE och kvicksilver: inget krav på god status; Dioxiner, PFOS och TBT förlängd till 2027
- Samrådsmöte den 23/3 med Länsstyrelsens Beredningssekretariat
- Vätternvårdsförbundet avser att lämna in synpunkter. Alla kan lämna synpunkter, sista dag 30 april.
- Inkom en fråga om VVF lämna synpunkter bara på de delar av åtgärdsprogrammet som riktar sig till myndigheter och kommuner eller även de åtgärdsförslag som ligger i VISS? Friederike dubbelkollar och återkommer med information.

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- Kansliet ska fortsätta ta fram synpunkter på Vattenmyndighetens samrådsmaterial.

19. Bidrag till Vattenråd

- 2020 års dialogmedel från Vattenmyndigheten 62 Kkr tillsvidare som löpande avtal. Ca hälften av bidraget delades ut till relevanta föreningar inom avrinningsområdet. Samma hantering planeras för 2021.
 - Vätterns Fritidsfiske och Fiskevårdsförbund 5Kkr
 - Visingsörådet 5Kkr
 - Yrkesfiskararenan 5 Kkr
- **Extra-bidrag** från VM för projekt relaterad till övergödning
 - 102.500 till Alsen: extra provtagningar (med Lst Örebro); klar, ca 50k över som används till annat övergödningrelaterat projekt (Lillån/Huskvarna); förlängt till 2021
 - 50.000 + 50.000 som Vikens vattenråd (delvattenråd); förlängt till 2021
- **Vattenrådsbidrag från Länsstyrelsen:**
100 Kkr från Lst Jönköping för bl.a. information (storymap) och PFAS i matfisk.

Beslut: Styrelsen beslutar att:

- Styrelsen godkänner att kansliet använder en del av eventuellt bidrag till stöd för relevanta föreningar (mm) inom avrinningsområdet.

20. Möten mm inom Vattenrådet

- Informationsdagar: Kansliet planerar p.g.a. det oklara läget inte med några möten under våren/sommaren 2021.
 - Rödingens Dag, Huskvarna oktober 2021 (om den genomförs)

Styrelsen noterar informationen.

21. Remisser/skrivelser/yttranden

[Förbundets yttranden/synpunkter mm](#)

- **Ut**
 - Samråd Skeppsbron/Munksjön
- **In**
 - Vattenförsörjningsplan Jönköpings län
 - Flera regionala vattenförsörjningsplaner på gång. Västra Götaland är ute på remiss via hemsida. Östergötland är klar. Örebro är också på gång.
-
- **Pågående ärenden m**
 - Karlsborg flygplats (tillstånd och markavvattning) – hos regeringen
 - Miljöprovning Hammarens flygskjutmåls – hos regeringen
 - Norra Kärr
 - Örebrovatten: tar fram MKB

Styrelsen noterar informationen.

20. Information: Kalender

Möten inom förbundet:

- Stämma: 11 maj 2021
- Styrelsemöte: 14 oktober 2021
- VU: 31 mars
- Samförvaltning: 27 maj 2021

Ämnesvisa möten/konferenser:

- 14-16/9-21 Miljöövervakningsdagar (digital)
- 13-15/10-21 Vattendagar (Östersund)
- X/12-21: Utförarmöte (Mariestad, Stora Sjöar arrangerar)
- X/12-21: Havs- och vattenseminarium?

Styrelsen noterar informationen.

21. Övrigt

Inga övriga frågor

22. Mötet avslutas

Ordförande tackade för deltagandet och mötet avslutades. Vi längtar alla tills vi kan träffas fysiskt men fram till dess håll i, håll ut och sköt om er.

Malin Setzer
Vid protokollet

Anna Olofsson
Mötesordförande

Taina Kuhna
Justeringsperson

Deltagare Styrelsen (18 st)

Anna Olofsson, Anders Hedborg, Anders Edholm, Anders Lundgren, Carl Doverholm, Joakim Hörsing, Lars Gezelius, Maria Owemyr, Ingemar Bergbom, Leif Lundqvist, Roger Rohdin, Emma Willaredt, Mattias Larsson, Dan Björk, Christina Olsson, Taina Kuhna och Gabriella Cahlin.

Deltagare Intressenter i Vätterns Vattenråd

Christer Hagman, Aktion Rädda Vättern
Lars Lindfors, Naturskyddsföreningen
Elisabeth Lennartsson, Aktion Rädda Vättern
Ulla Kjellander
Kjell Augustsson

Kansliet

Måns Lindell
Friederike Ermold
Malin Setzer
Per Hallerstig